

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a doua)

16 februarie 2017¹

„Trimitere preliminară — Proprietate intelectuală — Directiva 2006/115/CE — Articolul 8 alineatul (3) — Drept exclusiv al organismelor de radiodifuziune — Comunicare publică — Locuri accesibile publicului prin plata unei taxe de intrare — Comunicarea emisiunilor prin intermediul unor aparate de televiziune instalate în camerele de hotel”

În cauza C-641/15,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Handelsgericht Wien (Tribunalul Comercial din Viena, Austria), prin decizia din 24 noiembrie 2015, primită de Curte la 2 decembrie 2015, în procedura

Verwertungsgesellschaft Rundfunk GmbH

împotriva

Hettegger Hotel Edelweiss GmbH,

CURTEA (Camera a doua),

compusă din domnul M. Ileșič, președinte de cameră, doamna A. Prechal, domnul A. Rosas, doamna C. Toader și domnul E. Jarašiūnas (raportor), judecători,

avocat general: domnul M. Szpunar,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru Verwertungsgesellschaft Rundfunk GmbH, de S. Korn, Rechtsanwalt;
- pentru Hettegger Hotel Edelweiss GmbH, de G. Kucsko, Rechtsanwalt;
- pentru guvernul polonez, de B. Majczyna, în calitate de agent;
- pentru Comisia Europeană, de T. Scharf și de J. Samnadda, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 25 octombrie 2016,

pronunță prezenta

¹ — Limba de procedură: germana.

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 8 alineatul (3) din Directiva 2006/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind dreptul de închiriere și de împrumut și anumite drepturi conexe dreptului de autor în domeniul proprietății intelectuale (JO 2006, L 376, p. 28, Ediție specială, 17/vol. 3, p. 14).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Verwertungsgesellschaft Rundfunk GmbH, pe de o parte, și Hettegger Hotel Edelweiss GmbH, pe de altă parte, în legătură cu transmiterea de către aceasta din urmă de emisiuni televizate și radiofonice prin intermediul unor televizoare instalate în camerele hotelului său.

Cadrul juridic

Dreptul internațional

- 3 Convenția internațională pentru protecția artiștilor interpreți sau executanți, a producătorilor de fonograme și a organismelor de radiodifuziune, încheiată la Roma la 26 octombrie 1961 (denumită în continuare „Convenția de la Roma”) prevede la articolul 13, intitulat „Protecție minimă a organismelor de radiodifuziune”:

„Organismele de radiodifuziune beneficiază de dreptul de a autoriza sau de a interzice:

[...]

- d) comunicarea către public a emisiunilor lor de televiziune, când aceasta este făcută în locuri accesibile publicului contra unei taxe de intrare; aparține legislației naționale a țării unde este cerută protecția acestui drept de a stabili condițiile de exercitare a acestuia.”

Dreptul Uniunii

- 4 Articolul 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2001 privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională (JO 2001, L 167, p. 10, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 230) prevede:

„Statele membre prevăd dreptul exclusiv al autorilor de a autoriza sau de a interzice orice comunicare publică a operelor lor, prin cablu sau fără cablu, inclusiv punerea la dispoziția publicului a operelor lor, astfel încât oricine să poată avea acces la acestea din orice loc și în orice moment.”

- 5 Considerentul (7) al Directivei 2006/115 enunță:

„Se impune armonizarea legislațiilor statelor membre într-un mod care să nu contravină respectării convențiilor internaționale pe care sunt fondate legislațiile referitoare la dreptul de autor și drepturile conexe din numeroase state membre.”

- 6 Potrivit considerentului (16) al acestei directive:

„Statele membre ar trebui să aibă posibilitatea să prevadă, pentru titularii de drepturi conexe dreptului de autor, dispoziții de protecție mai amplă decât dispozițiile prezentei directive cu privire la radiodifuziune sau televiziune și la comunicarea publică.”

7 Articolul 8 din directiva menționată dispune:

„(1) Statele membre prevăd pentru artiștii interpreți sau executanți dreptul exclusiv de a autoriza sau de a interzice radiodifuziunea prin intermediul undelor radioelectrice și comunicarea publică a interpretării lor, cu excepția cazului în care interpretarea este ea însăși deja o interpretare radiodifuzată sau efectuată pornind de la o fixare.

(2) Statele membre prevăd un drept pentru a asigura că o remunerație echitabilă unică este plătită de utilizator, atunci când o fonogramă publicată în scopuri comerciale sau o reproducere a acestei fonograme este utilizată în scopul unei radiodifuzări prin intermediul undelor radioelectrice sau pentru orice comunicare publică și că această remunerație este repartizată între artiștii interpreți sau executanți și producătorii de fonograme în cauză. În absența unui acord între artiștii interpreți sau executanți și producătorii de fonograme, statele membre pot stabili condițiile repartizării remunerației între aceștia.

(3) Statele membre prevăd pentru organismele de radiodifuziune dreptul exclusiv de a autoriza sau de a interzice retransmiterea emisiunilor lor prin intermediul undelor radioelectrice, precum și comunicarea publică a emisiunilor lor, în cazul în care această comunicare este făcută în locuri accesibile publicului prin plata unei taxe de intrare.”

Dreptul austriac

8 Articolul 76a din Urheberrechtsgesetz (Legea privind dreptul de autor, denumită în continuare „UrHG”), intitulat „Emisiuni radiodifuzate”, care vizează transpunerea în dreptul austriac a articolului 8 alineatul (3) din Directiva 2006/115, prevede:

„(1) Persoana care difuzează sunete sau imagini prin radiodifuziune sau în mod similar (organismul de radiodifuziune, articolul 17) are, cu excepția restricțiilor din lege, dreptul exclusiv de a transmite emisiunea concomitent prin intermediul altei instalații de transmitere și de a o utiliza pentru o comunicare publică în sensul articolului 18 alineatul (3) în locuri accesibile publicului prin plata unei taxe de intrare [...]

[...]”

Litigiul principal și întrebarea preliminară

9 Verwertungsgesellschaft Rundfunk este o societate de gestiune colectivă a drepturilor de autor, iar titularii de drepturi sunt numeroase organisme de radiodifuziune cu sediul pe teritoriul Republicii Austria sau în alte state membre. Aceasta este abilitată să exercite anumite drepturi de proprietate intelectuală care aparțin titularilor de drepturi, în special în cazul comunicării publice prin intermediul radiodifuziunii.

10 Hettegger Hotel Edelweiss, societate de drept austriac, operează hotelul Edelweiss situat în Grossarl (Austria), care dispune de o conexiune la rețeaua de televiziune prin cablu, de la care se difuzează simultan, în formă nemodificată și completă, diferite programe de televiziune și de radio, printre care și cele produse și difuzate de titularii de drepturi reprezentați de Verwertungsgesellschaft Rundfunk, către televizoarele instalate în camerele hotelului.

11 Verwertungsgesellschaft Rundfunk a sesizat Handelsgericht Wien (Tribunalul Comercial din Viena, Austria) pentru ca acesta să oblige societatea Hettegger Hotel Edelweiss, pe de o parte, să îi furnizeze informații cu privire la programele de radio și de televiziune ce pot fi recepționate, precum și cu privire la numărul camerelor de hotel vizate și, pe de altă parte, să îi plătească despăgubiri.

- 12 Ea arată, în fața acestei instanțe, că Hettegger Hotel Edelweiss efectuează, prin punerea la dispoziție de aparate de televiziune în camerele hotelului său și prin transmiterea emisiunilor televizate și radiofonice prin intermediul acestor aparate, un act de comunicare publică în sensul articolului 76a din UrhG și al articolului 8 alineatul (3) din Directiva 2006/115. Potrivit acesteia, prețul camerei trebuie considerat drept o taxă de intrare în sensul acestor dispoziții, în condițiile în care oferta de televiziune din hotel are influență asupra acestui preț. Ea susține, în consecință, că această comunicare publică a emisiunilor care aparțin titularilor de drepturi pe care îi reprezintă trebuie să facă obiectul unei autorizări de către aceștia din urmă, precum și al plății unor remunerații.
- 13 Hettegger Hotel Edelweiss se opune acestor pretenții, arătând că existența unei comunicări publice în sensul articolului 76a din UrhG presupune o comunicare în locuri accesibile publicului prin plata unei taxe de intrare și că această expresie desemnează o taxă de intrare impusă special pentru această comunicare. Prin urmare, prețul pe care clientul unui hotel trebuie să îl plătească pentru o noapte de cazare nu poate fi considerat, potrivit acesteia, drept o taxă de intrare.
- 14 Instanța de trimitere apreciază că interpretarea articolului 8 alineatul (3) din Directiva 2006/115, este necesară pentru soluționarea litigiului principal și că această interpretare nu este atât de clară încât să nu existe nicio îndoială rezonabilă.
- 15 În aceste condiții, Handelsgericht Wien (Tribunalul Comercial din Viena) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Cerința «prin plata unei taxe de intrare», prevăzută la articolul 8 alineatul (3) din Directiva 2006/115, se consideră îndeplinită atunci când:

- în camerele individuale ale unui hotel se pun la dispoziție televizoare, iar, prin intermediul lor, operatorul hotelier transmite semnalul unor diferite programe de radio și televiziune («televizor în camera de hotel») iar
- operatorul hotelier percepe pentru utilizarea fiecărei camere (cu «televizor în camera de hotel») un tarif pe cameră pe noapte («prețul camerei»), care include și utilizarea televizorului și a programelor de radio și de televiziune care pot recepționate?”

Cu privire la întrebarea preliminară

- 16 Prin intermediul întrebării formulate, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 8 alineatul (3) din Directiva 2006/115 trebuie interpretat în sensul că transmiterea de emisiuni televizate și radiofonice prin intermediul unor televizoare instalate în camerele de hotel constituie o comunicare efectuată într-un loc accesibil publicului prin plata unei taxe de intrare.
- 17 Trebuie amintit că, în Hotărârea din 7 decembrie 2006, SGAE (C-306/05, EU:C:2006:764, punctele 47 și 54), Curtea a statuat că există un act de comunicare publică în sensul articolului 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29 în cazul în care un operator hotelier transmite un semnal prin intermediul televizoarelor instalate în camerele clienților, oricare ar fi tehnica utilizată pentru transmiterea semnalului, și că natura privată a camerelor unei asemenea unități hoteliere nu se opune ca transmiterea unei opere prin acest mijloc să constituie un act de comunicare publică în sensul acestei dispoziții.
- 18 În ceea ce privește Directiva 2006/115, a cărei interpretare se solicită, Curtea a statuat de asemenea, în Hotărârea din 15 martie 2012, Phonographic Performance (Ireland) (C-162/10, EU:C:2012:141, punctul 47), că operatorul hotelier care instalează în camerele clienților televizoare și/sau aparate de radio la care difuzează un semnal radio realizează un act de comunicare publică în sensul articolului 8 alineatul (2) din această directivă.

- 19 Întrucât noțiunile utilizate de aceste directive au aceeași semnificație, cu excepția situației în care legiuitorul Uniunii Europene a exprimat o voință diferită (a se vedea în acest sens Hotărârea din 4 octombrie 2011, *Football Association Premier League și alții*, C-403/08 și C-429/08, EU:C:2011:631, punctul 188, precum și Hotărârea din 31 mai 2016, *Reha Training*, C-117/15, EU:C:2016:379, punctul 33), furnizarea unui semnal prin intermediul unor aparate de televiziune și de radio instalate în camerele de hotel constituie de asemenea, astfel cum a arătat avocatul general la punctul 16 din concluzii, o comunicare publică a emisiunilor organismelor de radiodifuziune, în sensul articolului 8 alineatul (3) din Directiva 2006/115.
- 20 Cu toate acestea, spre deosebire în special de dreptul exclusiv al artiștilor interpreți sau executanți și de dreptul producătorilor de fonograme prevăzute la alineatele (1) și, respectiv, (2) ale articolului 8 din Directiva 2006/115, dreptul exclusiv al organismelor de radiodifuziune prevăzut la alineatul (3) al acestui articol este limitat la cazurile de comunicare publică în locuri accesibile publicului prin plata unei taxe de intrare.
- 21 În ceea ce privește interpretarea noțiunii „loc accesibil publicului prin plata unei taxe de intrare”, trebuie arătat că din considerentul (7) al Directivei 2006/115 rezultă că aceasta urmărește armonizarea legislațiilor statelor membre într-un mod care să nu contravină respectării printre altele a Convenției de la Roma. Astfel, deși această convenție nu face parte din ordinea juridică a Uniunii, noțiunile care figurează în Directiva 2006/115 trebuie interpretate în special în lumina acestei convenții, astfel încât ele să fie în continuare compatibile cu noțiunile echivalente cuprinse în convenția respectivă, având de asemenea în vedere contextul în care se înscriu aceste noțiuni și scopul urmărit de dispozițiile convenționale relevante (a se vedea în acest sens Hotărârea din 15 martie 2012, *SCF*, C-135/10, EU:C:2012:140, punctele 53-56).
- 22 În speță, domeniul de aplicare al dreptului de comunicare publică prevăzut la articolul 8 alineatul (3) din Directiva 2006/115 este echivalent cu cel al dreptului prevăzut la articolul 13 litera (d) din Convenția de la Roma, care îl circumscrie, potrivit formulei reproduse la articolul 8 alineatul (3) respectiv, la „locurile accesibile publicului prin plata unei taxe de intrare” (a se vedea în acest sens Hotărârea din 4 septembrie 2014, *Comisia/Consiliul*, C-114/12, EU:C:2014:2151, punctele 94-96). Astfel, voința legiuitorului Uniunii, astfel cum o confirmă propunerea de directivă modificată, din data de 30 aprilie 1992 [COM(92) 159 final, p. 12], care a condus la adoptarea Directivei 92/100/CEE a Consiliului din 19 noiembrie 1992 privind dreptul de închiriere și de împrumut și anumite drepturi conexe dreptului de autor în domeniul proprietății intelectuale (JO 1992, L 346, p. 61, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 120), care a fost abrogată și codificată prin Directiva 2006/115, a fost de a urma într-o mare măsură dispozițiile Convenției de la Roma de stabilire a unei protecții minime pentru a asigura o protecție minimă uniformă în Uniune și, după modelul articolului 6a alineatul (3) din directiva propusă conform articolului 13 litera (d) din Convenția de la Roma, de a prevedea un drept exclusiv de comunicare publică de emisiuni de televiziune în condițiile menționate în această convenție.
- 23 Or, referitor la condiția plății unei taxe de intrare prevăzută la articolul 13 litera (d) din Convenția de la Roma, trebuie arătat că, potrivit ghidului Convenției de la Roma și al Convenției fonograme a Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale (OMPI), document elaborat de OMPI care, fără a avea forță juridică obligatorie, furnizează explicații cu privire la originea, scopul, natura și domeniul de aplicare al dispozițiilor acestei convenții și ale cărui puncte 13.5 și 13.6 se referă la acest articol, condiția respectivă presupune o plată solicitată special în schimbul comunicării publice a unei emisiuni televizate și că, astfel, faptul de a plăti o masă sau băuturi într-un restaurant sau într-un bar în care sunt difuzate emisiuni televizate nu este considerat drept plată a unei taxe de intrare în sensul acestei dispoziții.
- 24 Trebuie constatat că, astfel cum a arătat avocatul general la punctele 26-30 din concluzii, prețul unei camere de hotel nu reprezintă, la fel ca prețul unui serviciu de servire a mesei, o taxă de intrare solicitată special în schimbul comunicării publice a unei emisiuni televizate sau radiofonice, ci constituie în principal contraprestația unui serviciu de cazare, la care se adaugă, în funcție de

categoria de hotel, anumite servicii suplimentare, precum transmiterea de emisiuni televizate și radiofonice prin intermediul unor aparate de recepție din dotarea camerelor, care sunt în mod normal cuprinse nediferențiat în prețul nopții de cazare.

- 25 Prin urmare, dacă distribuirea unui semnal prin intermediul unor aparate de televiziune și de radio instalate în camerele unui hotel constituie o prestare de servicii suplimentară care are influență asupra standardului unității hoteliere și, prin urmare, asupra prețului camerei, astfel cum a arătat Curtea în Hotărârea sa din 7 decembrie 2006, SGAE (C-306/05, EU:C:2006:764, punctul 44), și în Hotărârea din 15 martie 2012, Phonographic Performance (Ireland) (C-162/10, EU:C:2012:141, punctul 44), în cadrul examinării existenței unui act de comunicare publică în sensul articolului 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29 și, respectiv, al articolului 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115, nu se poate considera că această prestație suplimentară este oferită într-un loc accesibil publicului prin plata unei taxe de intrare în sensul articolului 8 alineatul (3) din această din urmă directivă.
- 26 În consecință, comunicarea publică a emisiunilor televizate și radiofonice prin intermediul aparatelor de televiziune și de radio instalate în camerele de hotel nu intră în domeniul de aplicare al dreptului exclusiv al organismelor de radiodifuziune prevăzut la articolul 8 alineatul (3) din Directiva 2006/115.
- 27 Având în vedere ansamblul acestor considerații, este necesar să se răspundă la întrebarea adresată că articolul 8 alineatul (3) din Directiva 2006/115 trebuie interpretat în sensul că transmiterea de emisiuni televizate și radiofonice prin intermediul televizoarelor instalate în camerele de hotel nu constituie o comunicare efectuată într-un loc accesibil publicului prin plata unei taxe de intrare.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 28 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a doua) declară:

Articolul 8 alineatul (3) din Directiva 2006/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind dreptul de închiriere și de împrumut și anumite drepturi conexe dreptului de autor în domeniul proprietății intelectuale trebuie interpretat în sensul că transmiterea de emisiuni televizate și radiofonice prin intermediul televizoarelor instalate în camerele de hotel nu constituie o comunicare efectuată într-un loc accesibil publicului prin plata unei taxe de intrare.

Semnături